

forebygget. Det var dette Formaal, som udgjorde Regjeringens Program i Marts 1848, og det var denne Politikk, som November-Ministeriet erklærede at ville fortsætte; det var dette Formaal, som det danske Folk ikke alene gav sit Bifald, men som begejstrede det og for hvis Opnaaelse det har bragt saa store Offre. Ja, det var dette Formaal, som Rigsdagen endnu i Slutningen af det forrige Aar vedkjendte sig; da den med stor Beskedenhed udtalte det som et Haab, den ikke kunde frastge sig. Det er nu ikke sagt, at Regjeringen har opgivet dette Formaal, fordi Gjennemførelsen deraf havde mødt en uovervindelig Modstand, men det er fremskillet for os saaledes, som om det var et Døde, Kongen selv paa lagde sig i 1848, et mindre Døde for at undgaae et større, som han nu har frigjort sig for, da Omstændighederne have forandret sig og tilladt Regjeringen at slaae ind paa en anden Vej. Dette er en aldeles ny Betragtningmaade; jeg veed ikke, om Hans Majestæt ansaae det for et Døde, da han gav det Tilfagn at ville løsne Forbindelsen mellem Slesvig og Holsteen og knytte Slesvig nærmere til Danmark ved at give Slesvig Adgang til at tage Deel i den Forfatning, som han vilde skænke Kongeriget. De ærede Herrer her i Salen, som have været Medlemmer af Martsministeriet, ville maaffee, om de maatte finde Anledning dertil, kunne oplyse Thinget derom; jeg har aldrig nogenstunde før hørt Forholdet forklare saaledes. Være Forventningerne end i den sidste Tid ikke ubetydelig nedstemte, saa tør jeg dog paaftaae, at Kundgjørelsen af 28de Januar overraskede saa at sige Alle med saa Undtagelser, og der er neppe Noget, som anede, at det kongelige Tilfagn, som jeg nylig har anført, maatte falde bort af sig selv, naar Hans Majestæt igjen erholdt Herredømmet i Hertugdømmerne og kunde føre Alt tilbage til den Tilstand, som havde fundet Sted før Marts 1848. Den Plan for Monarkiets Ordning, som den allerhøieste Kundgjørelse indeholder, er tilraadet Kongen af det nuværende Ministerium, efterat 4 Medlemmer af det forrige Ministerium umiddelbart forud vare udtraadte. Jeg skal ikke indlade mig paa at bedømme disse høitærede Mænds Motiver for

deres Udtrædelse — dertil anseer jeg mig ikke berettiget, men jeg skal kun tillade mig at anføre, hvad den høitærede Premierminister paa et andet Sted har udtalt derom. Han har sagt: „Det er vel en klar Sag, som ikke behøver at udvikles af mig, at de Ministre, der ere udtraadte af Ministeriet, ikke have ønsket at følge og ikke have troet at burde følge Kongen i de Beslutninger, som ere tilraadede Hans Majestæt af det nuværende Ministerium“ (Hør!). Det nuværende Ministerium er altsaa ikke ved ydre tvingende Omstændigheder, imod dets Billie, bragt til at fravige den Politikk, som Folket og Rigsdagen maatte antage, at Regjeringen fortsatte, om end ikke i den oprindelige Udstrækning, saa dog altid med det oprindelige Hovedformaal for Die, men det har fraveget det paa Grund af dets egen Anskuelse om, hvad Hertugdømmernes Rettigheder og Monarchiets sande Lary udfordrede; og dette Ministerium har troet ikke at skyldte Rigsdagen nogen yderligere Retfærdiggjørelse for et saa totalt Omflag i den tidligere Politikk. Dersom det kunde frigjøre sig derfor, dersom det ikke maatte være Ministeriets Pligt paa den fuldstændigste Maade at oplyse Rigsdagen om en Sag, der, mere end nogen anden, er en Belfærdssag for vort Fædreland, saa maatte jeg ansee Grundlovsbestemmelsen om Ministeriets Ansvarlighed for at være af ringe Betydning. Og at det nuværende Ministerium ikke ubetinget erkjender det for sin Pligt at meddele Rigsdagen de Oplysninger, hvorpaa det begrunder sin Retfærdiggjørelse for, hvad det har tilraadet Kongen, det fremgaaer af, hvad den ærede Premierminister har udtalt, naar han har sagt: „Disse Actstykker kunne fremlægges til sin Tid, og jeg skal ikke foregribe det Spørgsmaal, om de skulle og bør fremlægges; jeg vil blot sige, at de ikke kunne fremlægges nu“ — og fremdeles: „naar iøvrigt de Ting indtræde, som Kongen ventter, som Kongen regner paa, saa vil det være Tid, at Ministeriet spørger sig selv: Bør de Actstykker, der have ledet Ministeriet og indeholde Retfærdiggjørelsen for, hvad Ministeriet har tilraadet Kongen, fremlægges for Thinget eller bør de det ikke?“ De see altsaa, mine Herrer! at Ministeriet ikke ubetinget erkjender